

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 7ης Φεβρουαρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Μεταφορές – Οδικές μεταφορές – Κανονισμός (ΕΚ) 561/2006 – Κανονισμός (ΕΕ) 165/2014 – Υποχρέωση χρήσεως ταχογράφου – Εξαίρεση όσον αφορά τα οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ζώντων ζώων από αγροκτήματα σε τοπικές αγορές και αντιστρόφως ή από αγορές προς τοπικά σφαγεία»

Στην υπόθεση C-231/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Oberlandesgericht Oldenburg (εφετείο Oldenburg, Γερμανία) με απόφαση της 5ης Μαρτίου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 3 Απριλίου 2018, στο πλαίσιο της διαδικασίας κατά

NK,

παρισταμένων των:

Staatsanwaltschaft Oldenburg,

Staatliches Gewerbeaufsichtsamt Oldenburg,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους F. Biltgen, πρόεδρο τμήματος, C. G. Fernlund και L. S. Rossi (εισηγήτρια), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Νορβηγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις E. Sawkins Eikeland και K. H. Aarvik καθώς και από τον C. Anker,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις B. Eggers και J. Hottiaux,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού (ΕΚ) 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 και (ΕΚ) αριθ. 2135/98 του Συμβουλίου καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου (ΕΕ 2006, L 102, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014 (ΕΕ 2014, L 60, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός 561/2006).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας που έχει κινηθεί κατά του ΝΚ, χονδρεμπόρου ζώων εγκατεστημένου στην Κάτω Σαξονία (Γερμανία), επειδή αυτός επέτρεψε σε έναν εκ των οδηγών του να μεταφέρει ζώα από μια αγροτική εκμετάλλευση απευθείας σε σφαγείο, χωρίς χρήση κάρτας οδηγού.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Το άρθρο 1 του κανονισμού 561/2006 ορίζει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν τον χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης των οδηγών που απασχολούνται στην οδική μεταφορά εμπορευμάτων και επιβατών με σκοπό την εναρμόνιση των όρων ανταγωνισμού μεταξύ των τρόπων χερσαίων μεταφορών, ιδιαίτερα στον οδικό τομέα, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της οδικής ασφάλειας. [...]

- 4 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις οδικές μεταφορές:

α) εμπορευμάτων, όταν το μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος των οχημάτων, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε ρυμουλκούμενου ή ημιρυμουλκούμενου, υπερβαίνει τους 3,5 τόνους· [...]

- 5 Το άρθρο 13, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγονται οι στόχοι του άρθρου 1, κάθε κράτος μέλος μπορεί να χορηγεί εξαιρέσεις από τα άρθρα 5 έως 9 και να καθιστά τις εξαιρέσεις αυτές αντικείμενο μεμονωμένων προϋποθέσεων στο έδαφός του [...], στις μεταφορές με τα εξής οχήματα:

[...]

ιστ) οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ζώντων ζώων από αγροκτήματα σε τοπικές αγορές και αντιστρόφως ή από αγορές προς τοπικά σφαγεία σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων.»

- 6 Ο κανονισμός 165/2014 καθορίζει, μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις που ισχύουν όσον αφορά την κατασκευή, την εγκατάσταση, τη χρήση, τις δοκιμές και τον έλεγχο των ταχογράφων που χρησιμοποιούνται στον τομέα των οδικών μεταφορών.

7 Η αιτιολογική σκέψη 3 του κανονισμού αυτού έχει ως εξής:

«Ορισμένα οχήματα εξαιρούνται από τις διατάξεις του κανονισμού [...] 561/2006 [...]. Για να εξασφαλισθεί συνοχή, θα πρέπει επίσης να καταστεί δυνατή η εξαίρεση των οχημάτων αυτών από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.»

8 Το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 165/2014 προβλέπει τα εξής:

«Επιπρόσθετα των ορισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, θα ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) “ταχογράφος” ή “συσκευή ελέγχου”, εννοεί τον εξοπλισμό που προορίζεται για εγκατάσταση σε οχήματα οδικών μεταφορών για αυτόματη ή ημιαυτόματη απεικόνιση, καταγραφή, εκτύπωση, αποθήκευση και έκδοση στοιχείων που αφορούν στην κίνηση, περιλαμβανομένης της ταχύτητας, αυτών των οχημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 3, και στοιχείων για ορισμένες περιόδους δραστηριότητας των οδηγών τους,

[...]

δ) “κάρτα ταχογράφου”, εννοεί την ευφυή κάρτα προοριζόμενη να χρησιμοποιείται μαζί με τον ταχογράφο, η οποία επιτρέπει την ταυτοποίηση από τον ταχογράφο του ρόλου του κατόχου της και την τηλεφόρτωση και αποθήκευση δεδομένων,

[...]

στ) “κάρτα οδηγού”, εννοεί την κάρτα ταχογράφου που εκδίδουν οι αρχές κράτους μέλους σε συγκεκριμένο οδηγό, η οποία ταυτοποιεί τον οδηγό και επιτρέπει την αποθήκευση δεδομένων της δραστηριότητας του οδηγού,

[...]».

9 Το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρούν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού τα οχήματα που αναφέρονται στο άρθρο 13, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού [...] 561/2006.»

Το γερμανικό δίκαιο

10 Το άρθρο 8 του Fahrpersonalgesetz (νόμου περί των πληρωμάτων οδικών μεταφορών) ορίζει τα εξής:

(1). Κρίνεται ένοχος παραβάσεως όποιος, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας

1. κατά την άσκηση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας

[...]

b) ενεργεί κατά παράβαση διάταξης [...] του κανονισμού [...] 165/2014 [...]

(2). Η διοικητική παράβαση μπορεί στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, σημεία 1 και 3, να τιμωρείται με πρόστιμο έως 30 000 ευρώ [...]».

- 11 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, σημείο 16, της Fahrpersonalverordnung (κανονιστικής απόφασης περί των πληρωμάτων οδικών μεταφορών) προβλέπει τα εξής:

«(1) Σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού [...] 561/2006 και το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού [...] 165/2014, [...] οι ακόλουθες κατηγορίες οχημάτων εξαιρούνται από την εφαρμογή των άρθρων 5 έως 9 του κανονισμού [...] 561/2006 και από την εφαρμογή του κανονισμού [...] 165/2014:

[...]

16. οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ζώων από αγροκτήματα σε τοπικές αγορές και αντιστρόφως ή από αγορές προς τοπικά σφαγεία σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων από την εγκατάσταση της επιχείρησης.»

- 12 Το άρθρο 23, παράγραφος 1, σημείο 2, της κανονιστικής απόφασης περί των πληρωμάτων οδικών μεταφορών ορίζει τα εξής:

«(1) Κρίνεται ένοχος παραβάσεως κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, σημείο 1, στοιχείο b, του νόμου περί των πληρωμάτων οδικών μεταφορών όποιος, κατά την άσκηση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, παραβιάζει τον κανονισμό [...] 165/2014 [...], εκ προθέσεως ή εξ αμελείας,

[...]

2. καθότι δεν μεριμνά για την ορθή λειτουργία ή χρήση του ταχογράφου ή της κάρτας οδηγού ή του φύλλου καταγραφής [...].»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 13 Ο NK είναι χονδρέμπορος ζώων, εγκατεστημένος στην Κάτω Σαξονία, ο οποίος αγοράζει ζώα από κτηνοτρόφους και στη συνέχεια τα μεταφέρει σε σφαγεία, όπου μεταπωλεί τα ζώα αυτά.
- 14 Τον Νοέμβριο του 2016 ο NK αγόρασε χοίρους πάχυνσης από κτηνοτρόφο ευρισκόμενο στη διοικητική περιφέρεια του Cloppenburg, στην Κάτω Σαξονία, και μερίμνησε για τη μεταφορά τους, με ένα από τα οχήματά του για μεταφορά ζώων, από την αγροτική εκμετάλλευση προς το σφαγείο. Κατά τη διενέργεια οδικού ελέγχου, διαπιστώθηκε ότι ο οδηγός του οχήματος δεν είχε ενεργοποιήσει την κάρτα οδηγού την οποία διέθετε. Κατ' εφαρμογήν του νόμου περί των πληρωμάτων οδικών μεταφορών και της κανονιστικής απόφασης περί των πληρωμάτων οδικών μεταφορών, ο NK υποχρεώθηκε να καταβάλει πρόστιμο ύψους 750 ευρώ, επειδή επέτρεψε και απηύθυνε εντολή για την πραγματοποίηση δρομολογίου χωρίς χρήση κάρτας οδηγού, το πρόστιμο δε αυτό επικυρώθηκε με απόφαση του Amtsgericht Oldenburg (πταισματοδικείου Oldenburg, Γερμανία).
- 15 Ο NK άσκησε προσέβαλε την απόφαση αυτή ενώπιον του Oberlandesgericht Oldenburg (εφετείου Oldenburg, Γερμανία), επικαλούμενος την εφαρμογή της εξαιρέσεως του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006, στην οποία παραπέμπει το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 165/2014 και η οποία μεταφέρθηκε στο γερμανικό δίκαιο με το άρθρο 18, παράγραφος 1, σημείο 16, της κανονιστικής απόφασης περί των πληρωμάτων οδικών μεταφορών.

- 16 Εκτιμώντας ότι η ερμηνεία του όρου «αγορά», κατά την έννοια του κανονισμού 561/2006, δεν ήταν πρόδηλη, το Oberlandesgericht Oldenburg (εφετείο Oldenburg) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Μπορεί ένας χονδρέμπορος ζώων, ο οποίος αποκτά ζώντα ζώα από κτηνοτρόφο και τα μεταφέρει με σκοπό να τα μεταπωλήσει σε σφαγείο σε απόσταση μέχρι 100 χιλιομέτρων, να επικαλεστεί την εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006 [...] –“οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ζώντων ζώων από αγροκτήματα σε τοπικές αγορές και αντιστρόφως ή από αγορές προς τοπικά σφαγεία σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων”–, για τον λόγο ότι η απόκτηση των ζώων από τον κτηνοτρόφο συνιστά “αγορά” κατά την έννοια της διάταξης αυτής, ή μήπως πρέπει η ίδια η επιχείρηση εμπορίας ζώων να θεωρηθεί “αγορά”;

Εφόσον δεν πρόκειται για “αγορά” κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης:

Μπορεί ο χονδρέμπορος ζώων, ο οποίος αποκτά ζώντα ζώα από κτηνοτρόφο και τα μεταφέρει με σκοπό να τα μεταπωλήσει σε σφαγείο σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων, να επικαλεστεί την εξαίρεση αυτή κατά αναλογική εφαρμογή της προαναφερθείσας ρύθμισης;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 17 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν ο όρος «αγορά», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006, έχει την έννοια ότι δηλώνει είτε τη συναλλαγή που πραγματοποιείται μεταξύ ενός χονδρεμπόρου ζώων και ενός κατόχου αγροτικής εκμεταλλεύσεως είτε τον ίδιο τον χονδρέμπορο ζώων, ή αν είναι δυνατόν να επεκταθεί η εξαίρεση την οποία προβλέπει η εν λόγω διάταξη στα οχήματα που μεταφέρουν ζώντα ζώα από αγροκτήματα προς τοπικά σφαγεία.
- 18 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, μεταξύ άλλων κατά το άρθρο 1 του κανονισμού 561/2006, σκοποί του εν λόγω κανονισμού είναι η εναρμόνιση των όρων ανταγωνισμού στον τομέα των οδικών χερσαίων μεταφορών και η βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της οδικής ασφάλειας, έκφραση δε των σκοπών αυτών αποτελεί, μεταξύ άλλων, η υποχρέωση εφοδιασμού, κατ' αρχήν, των οχημάτων με εγκεκριμένο ταχογράφο που να καθιστά δυνατό τον έλεγχο της τηρήσεως του χρόνου οδήγησης και ανάπαυσης των οδηγών (απόφαση της 13ης Μαρτίου 2014, A. Karuse, C-222/12, EU:C:2014:142, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 19 Ειδικότερα, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 165/2014, επιτρέπεται, ωστόσο, στα κράτη μέλη να εξαιρούν από την υποχρέωση εγκαταστάσεως ή/και χρήσεως ταχογράφου τα οχήματα που απαριθμούνται, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του κανονισμού 561/2006, στα οποία συμπεριλαμβάνονται εκείνα που μνημονεύονται υπό στοιχείο ιστ' της διατάξεως αυτής, ήτοι τα «οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ζώντων ζώων από αγροκτήματα σε τοπικές αγορές και αντιστρόφως ή από αγορές προς τοπικά σφαγεία σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων».
- 20 Δεδομένου ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έκανε χρήση της δυνατότητας την οποία παρέχει το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 165/2014, πρέπει, ως εκ τούτου, να προσδιορισθεί το περιεχόμενο της εξαιρέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006.
- 21 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι, ως εξαίρεση από τα άρθρα 5 έως 9 του κανονισμού 561/2006, οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού αυτού πρέπει να ερμηνεύονται συστατικά [βλ., κατ' αναλογία, όσον αφορά το άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του εν λόγω κανονισμού, απόφαση της 28ης Ιουλίου 2011, Seeger, C-554/09, EU:C:2011:523, σκέψη 33]. Εξάλλου, το περιεχόμενο της εξαιρέσεως αυτής πρέπει να προσδιορίζεται

με γνώμονα τους σκοπούς που επιδιώκει η επίμαχη κανονιστική ρύθμιση (πρβλ. απόφαση της 13ης Μαρτίου 2014, A. Karuse, C-222/12, EU:C:2014:142, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 22 Όσον αφορά το γράμμα του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006, επισημαίνεται ότι η διάταξη αυτή δεν αφορά τον ευρύτερο όρο «αγορές», αλλά την ειδικότερη έκφραση «τοπικές αγορές». Πλην όμως, η έκφραση αυτή δεν αφήνει περιθώριο για καμία αμφιβολία ως προς το γεγονός ότι η εξαίρεση που διαλαμβάνεται στην εν λόγω διάταξη οριοθετείται με βάση τους τόπους αναχώρησης και προορισμού της μεταφοράς ζώντων ζώων, λαμβανομένου υπόψη ότι τα αγροκτήματα ουδόλως συγχέονται με τις «τοπικές αγορές» ζώων. Ομοίως, το επίθετο «τοπικές» συνεπάγεται κατ' ανάγκην ότι οι «αγορές» περί των οποίων πρόκειται δεν δηλώνουν την ουσιαστική τέλεση συναλλαγών με αντικείμενο τη μεταφορά ζώντων ζώων, ανεξαρτήτως του τόπου όπου διεξάγονται οι συναλλαγές αυτές, αλλά δηλώνουν επακριβώς καθορισμένους τόπους, οι οποίοι διαφέρουν τόσο από τα αγροκτήματα ή τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις όσο και από τα τοπικά σφαγεία, τόπους οι οποίοι βρίσκονται όλοι εντός της γεωγραφικής περιμέτρου περί της οποίας γίνεται λόγος στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006.
- 23 Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Νορβηγική Κυβέρνηση με τις γραπτές παρατηρήσεις της, από το γράμμα του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006 προκύπτει ότι μια «τοπική αγορά» δεν μπορεί να συγχέεται με τον τόπο εγκαταστάσεως ενός αγροκτήματος ή μιας αγροτικής εκμεταλλεύσεως, πράγμα που αποκλείει το ενδεχόμενο απευθείας μεταφοράς ζώντων ζώων, από έναν χονδρέμπορο ζώων, από το εν λόγω αγρόκτημα ή από την εν λόγω αγροτική εκμετάλλευση στο τοπικό σφαγείο.
- 24 Τυχόν αντίθετη ερμηνεία της εξαίρεσεως που διαλαμβάνεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006 θα προσέκρουε, επίσης, στους σκοπούς της διατάξεως αυτής, καθώς και σε εκείνους του εν λόγω κανονισμού.
- 25 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως έχει ήδη κρίνει το Δικαστήριο σε σχέση με την εξαίρεση από την υποχρέωση χρήσεως ταχογράφου, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 14α, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 543/69 του Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 1969, περί εναρμονίσεως ορισμένων κοινωνικών διατάξεων που αφορούν τις οδικές μεταφορές (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 47), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2827/77 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1977 (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/002, σ. 213) (στο εξής: κανονισμός 543/69), της οποίας το γράμμα έχει κατ' ουσίαν ανάλογη διατύπωση προς εκείνη της εξαίρεσεως που διαλαμβάνεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006, η εξαίρεση αυτή αποσκοπεί στο να ευνοηθούν δραστηριότητες εμπορικής φύσεως που έχουν πρωτεύοντα λόγο σε σχέση με την κατά κυριολεξία μεταφορά και μπορεί να αφορά μόνον μεταφορές μικρής αποστάσεως που εκτελούνται προς το συμφέρον των μεμονωμένων αγροκτημάτων, και που ανταποκρίνονται στις συνήθεις ανάγκες αυτών ως προς την προμήθεια ζώντων ζώων ή τη διάθεση της παραγωγής τους (απόφαση της 28ης Μαρτίου 1985, Hackett κ.λπ., 91/84 και 92/84, EU:C:1985:153, σκέψεις 16 και 19).
- 26 Υπό το πρίσμα του σκοπού αυτού, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι δεν καλύπτονται από την εξαίρεση που διαλαμβάνεται στο άρθρο 14α, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 543/69 οι μεταφορές οι οποίες, όσον αφορά τις καλυπτόμενες αποστάσεις, την ισχύ των χρησιμοποιούμενων οχημάτων και την ένταση της χρήσεώς τους, εμφανίζουν ακριβώς εκείνα τα χαρακτηριστικά που υπαγόρευσαν τη γενίκευση της χρήσης του ταχογράφου, δηλαδή τον κίνδυνο υπερβολικής καταπονήσεως των οχημάτων και των οδηγών με όλες τις ανεπιθύμητες επιπτώσεις επί της κοινωνικής προστασίας των εργαζομένων στον τομέα των μεταφορών, της οδικής ασφάλειας και της διατηρήσεως υγιών συνθηκών ανταγωνισμού στον συγκεκριμένο τομέα (απόφαση της 28ης Μαρτίου 1985, Hackett κ.λπ., 91/84 και 92/84, EU:C:1985:153, σκέψη 21).

- 27 Βεβαίως, η εξαίρεση του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006 περιλαμβάνει, αντιθέτως προς εκείνη του άρθρου 14α, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 543/69, μια πρόσθετη προϋπόθεση σχετικά με τη γεωγραφική ακτίνα εντός της οποίας εφαρμόζεται.
- 28 Ωστόσο, γεγονός παραμένει ότι τυχόν ευρεία ερμηνεία της εν λόγω εξαιρέσεως κατά την έννοια ότι επιτρέπει να εξαιρούνται από την υποχρέωση χρήσεως ταχογράφου τα οχήματα που πραγματοποιούν τη μεταφορά ζώντων ζώων απευθείας από το αγρόκτημα προς τα τοπικά σφαγεία θα ενείχε τον κίνδυνο να ωθήσει επιχειρηματίες, όπως οι χονδρέμποροι ζώων, στο να χρησιμοποιούν υπέρμετρα τα οχήματα μεγάλης ισχύος, τα οποία θα μετέφεραν καθημερινά, επί πολλές ώρες και αδιαλείπτως, ζώντα ζώα από διάφορα αγροκτήματα στα τοπικά σφαγεία, κατ' αντίθεση, μεταξύ άλλων, προς τους σκοπούς της κοινωνικής προστασίας των οδηγών και της οδικής ασφάλειας, την επίτευξη των οποίων επιδιώκει ο κανονισμός 561/2006. Εξάλλου, όπως υποστήριξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η επέλευση ενός τέτοιου κινδύνου είναι ιδιαίτέρως ευλογοφανής όταν η οικεία περιοχή χαρακτηρίζεται, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, από υψηλή πυκνότητα αγροτικών εκμεταλλεύσεων εκτροφής και κέντρων μεταποίησης ζωικών προϊόντων.
- 29 Η ερμηνεία αυτή δεν κλονίζεται από τα επιχειρήματα που εξέθεσε η Νορβηγική Κυβέρνηση, με τα οποία προβάλλεται, αφενός, ότι ο αριθμός των τοπικών αγορών ζώων στα κράτη μέλη παρουσιάζει σταθερή μείωση, η οποία θα καθιστούσε αναγκαία την υιοθέτηση μιας πιο ελαστικής ερμηνείας της εξαιρέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006, και, αφετέρου, ότι ο σεβασμός της υγείας και της ευημερίας των ζώων θα διασφαλιζόταν περισσότερο εάν ήταν δυνατόν να μεταφέρονται τα εν λόγω ζώα απευθείας από τα αγροκτήματα στα τοπικά σφαγεία.
- 30 Ως προς το πρώτο ζήτημα, έστω και αν θεωρηθεί αποδεδειγμένο ότι ο αριθμός των τοπικών αγορών ζώων στα κράτη μέλη έχει μειωθεί, ακόμη και σημαντικά, αρκεί να επισημανθεί, όπως επισήμανε και η Επιτροπή, ότι ο νομοθέτης της Ένωσης έχει, εντούτοις, απορρίψει ρητώς πρόταση του εν λόγω θεσμικού οργάνου, η οποία αποσκοπούσε στην άμβλυνση του περιεχομένου της εξαιρέσεως που διαλαμβάνεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006. Στη συνέχεια, επιπλέον, ο νομοθέτης της Ένωσης, εκδίδοντας τον κανονισμό 165/2014, περιορίστηκε στο να αυξήσει τη γεωγραφική ακτίνα από 50 χιλιόμετρα σε 100 χιλιόμετρα, χωρίς, επομένως, να απαλείψει την έκφραση «τοπικές αγορές».
- 31 Ως προς το δεύτερο ζήτημα, καίτοι η απαίτηση σεβασμού της υγείας και της ευημερίας των ζώων δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των σκοπών των οποίων η επίτευξη επιδιώκεται με τον κανονισμό 561/2006, εντούτοις, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Νορβηγική Κυβέρνηση, ουδόλως αποκλείεται, εν πάση περιπτώσει, ότι μια τέτοια απαίτηση μπορεί να συγκερασθεί με τους εν λόγω σκοπούς. Πράγματι, η υπέρμετρη χρήση οχημάτων που μεταφέρουν καθημερινά και αδιαλείπτως ζώντα ζώα απευθείας μεταξύ διαφόρων αγροτικών εκμεταλλεύσεων και ενός ή περισσότερων τοπικών σφαγείων όχι μόνον είναι πιθανόν να επηρεάσει τις συνθήκες εργασίας των οδηγών και να θέσει σε κίνδυνο την οδική ασφάλεια, πράγμα που δικαιολογεί τη χρήση ταχογράφου εκ μέρους τέτοιων οχημάτων, αλλά μπορεί επίσης να έχει αρνητικές συνέπειες επί της υγείας και της ευημερίας των ζώων αυτών.
- 32 Επομένως, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η έκφραση «τοπικές αγορές», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού 561/2006, έχει την έννοια ότι δεν μπορεί να δηλώνει ούτε τη συναλλαγή που πραγματοποιείται μεταξύ ενός χονδρεμπόρου ζώων και ενός κατόχου αγροτικής εκμεταλλεύσεως ούτε τον ίδιο τον χονδρέμπορο ζώων, και επομένως η εξαίρεση που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη δεν μπορεί να επεκταθεί στα οχήματα που μεταφέρουν ζώντα ζώα απευθείας από αγροκτήματα προς τοπικά σφαγεία.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 33 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

Η έκφραση «τοπικές αγορές», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο ιστ', του κανονισμού (ΕΚ) 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 και (ΕΚ) αριθ. 2135/98 του Συμβουλίου καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 165/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, έχει την έννοια ότι δεν μπορεί να δηλώνει ούτε τη συναλλαγή που πραγματοποιείται μεταξύ ενός χονδρεμπόρου ζώων και ενός κατόχου αγροτικής εκμεταλλεύσεως ούτε τον ίδιο τον χονδρέμπορο ζώων, και επομένως η εξαίρεση που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη δεν μπορεί να επεκταθεί στα οχήματα που μεταφέρουν ζώντα ζώα απευθείας από αγροκτήματα προς τοπικά σφαγεία.

(υπογραφές)